USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **G. K.,** zastoupený Mgr. Oksanou Rizak, advokátkou, se sídlem 28. pluku 128/12, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2021, č. j. OAM-52/ZA-ZA11-ZA20-2021, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17. 1. 2022, č. j. 22 Az 22/2021 – 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Oksaně Rizak, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 3 400 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je státním příslušníkem Gruzie, který požádal dne 24. 1. 2021 o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Jako důvod žádosti uvedl, že má obavy z výhružek svých věřitelů kvůli nesplaceným dluhům.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím žádost o mezinárodní ochranu podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), zamítl jako zjevně nedůvodnou.

[3] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Brně v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl. Uvedl, že podle § 2 bodu 7 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, se za bezpečnou zemi původu považuje Gruzie, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie. Jestliže žadatel pochází z bezpečné země původu, předpokládá se, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je nedůvodná, protože mu v zemi původu nehrozí pronásledování ani vážná újma, tato domněnka je ovšem vyvratitelná. Bylo na žalobci, aby uvedl natolik ucelená, přesvědčivá a relevantní fakta, ze kterých by bylo možno usuzovat

na hrozbu pronásledování či vážné újmy v zemi původu. To však žalobce neučinil, jím uvedené skutečnosti neprokázaly, že by v jeho případě nebylo možné považovat Gruzii za bezpečnou zemi původu, a že by se mu v jeho konkrétní situaci problémů s věřiteli nedostalo v zemi původu ochrany.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Namítá, že závěr žalovaného o tom, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je snaha o legalizaci pobytu, nemá oporu ve spisu. Dále namítá, že krajský soud řádně nevypořádal námitku ohledně vážné újmy hrozící stěžovateli a vyhrožování ze strany věřitelů. Má za to, že hrozbu pronásledování a vážné újmy v zemi původu prokázal, Gruzii proto nelze považovat za bezpečnou zemi. Krajský soud se nevypořádal také s námitkami o vyhrožování a hrozbě vážné újmy v případě vrácení stěžovatele na území domovského státu. Stěžovatel považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný.

[5] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s posouzením krajského soudu a odkázal na správní spis. Podle žalovaného bylo v průběhu správního řízení objasněno, že stěžovatel jako důvod svého odchodu z vlasti uvádí obavu z výhružek věřitelů a snahu o legalizaci pobytu na území České republiky za účelem zaměstnání. Žalovaný na základě výpovědi stěžovatele a aktuálních informací o Gruzii shledal, že lze tuto zemi v případě stěžovatele považovat za bezpečnou ve smyslu zákona o azylu. V případě jakýchkoliv potíží měl stěžovatel možnost využít ochrany kompetentních orgánů své domovské země. Nelze dojít k závěru, že by poskytnutí této ochrany bylo gruzínskými orgány odmítnuto nebo že by stát nebyl schopen či ochoten stěžovateli v případě potřeby poskytnout pomoc.

[6] Žalovaný také poukázal na zjevně účelové chování stěžovatele, který o mezinárodní ochranu požádal až v okamžiku, kdy mu končila platnost povolení k dlouhodobému pobytu. Nedospěl tedy k závěru, že by stěžovatel ve své vlasti čelil pronásledování nebo že by mu hrozilo nebezpečí vážné újmy.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, pokud svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (podle usnesení Nejvyššího správního soudu dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS).

[9] Stěžovatel k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti nic netvrdil. Řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčují nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozhodnutí soudu (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70). Jde proto k tíži stěžovatele, pokud v kasační stížnosti nespecifikuje skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 – 54, či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 – 42) a netvrdí důvody, pro které má být kasační stížnost přijatelná.

[10] Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[11] Nejvyšší správní soud nepovažuje stěžovatelovu obecnou námitku nepřezkoumatelnosti za důvodnou. Krajský soud své závěry řádně zdůvodnil a srozumitelně vysvětlil. Z napadeného rozsudku je též zřejmé, jak soud uvážil o žalobních námitkách.

[12] Stěžovatel pochází z gruzínské obce Chobareti, která se nachází v části Gruzie hodnocené jako bezpečná země původu [§ 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a § 2 bod 7 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců].

[13] Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je to právě žadatel o mezinárodní ochranu, kdo je povinen prokázat, že pro něj není země původu bezpečná (rozsudek ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Stěžovatel pochází z části Gruzie, která je považována za bezpečnou zemi původu. Bylo proto jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že je jeho příběh mimořádný a odůvodňuje věcné posouzení žádosti – tedy že mu hrozí větší riziko vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. To se však stěžovateli nepodařilo. Stěžovatel tvrdil, že mu nebezpečí hrozí jen od soukromých osob (věřitelů). Vyhrožování ze strany soukromé osoby však nemůže samo o sobě vést k udělení azylu, tím spíše v situaci, kdy politický a právní systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů (rozsudek NSS ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004 - 48). V Gruzii přitom jsou reálně zajištěny mechanismy účinné ochrany například u policie či jiného státního orgánu (viz zprávu o zemi původu a například usnesení NSS ze dne 30. 8. 2018, čj. 9 Azs 226/2018 - 27, bod 53, nebo rozsudek NSS ze dne 13. 5. 2021, čj. 9 Azs 17/2021 - 46, body 26 a 27). Stěžovatel se tak může domáhat ochrany před věřiteli přímo v Gruzii, což však neučinil.

[14] Námitku týkající se důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu spočívajícího ve snaze o legalizaci pobytu uplatnil stěžovatel až v kasační stížnosti, ač tak mohl učinit dříve, je proto nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikaturnímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyšší správní soud tudíž kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[16] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, či ze dne 25. 8. 2021, č. j. 1 Azs 119/2021 - 55). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rozsah jeho úřední činnosti, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

[17] Stěžovateli byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 4. 2022, č. j. 2 Azs 30/2022 - 28, ustanovena zástupkyně Mgr. Oksana Rizak, advokátka, se sídlem 28. pluku 128/12, Praha 10. V takovém případě platí hotové výdaje zástupkyně a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Pro určení výše nákladů spojených s tímto zastoupením se použije podle § 35 odst. 2 s. ř. s. vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), dále jen „advokátní tarif“. Ustanovená zástupkyně učinila v řízení o kasační stížnosti jeden úkon právní služby, a to doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za tento úkon náleží zástupkyni odměna, a to ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], zvýšená o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovené zástupkyni tak náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 3 400 Kč.

[18] Nejvyšší správní soud ustanovené zástupkyni nepřiznal odměnu za úkon spočívající v převzetí a přípravě zastoupení, neboť ten je spojen s doložením první porady s klientem, případně s nahlédnutím do spisu [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátní tarifu; srov. setrvalou judikaturu správních soudů, např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze 7. 6. 2002, čj. 6 A 722/2000-35, usnesení NSS ze 4. 12. 2007, čj. 9 Azs 145/2007-53, a z 23. 7. 2008, čj. 2 Azs 50/2008-64, nebo rozsudky NSS z 25. 5. 2017, čj. 8 Azs 124/2015-37, bod 24, a z 18. 6. 2020, čj. 7 Azs 101/2020-42, bod 24]. Ustanovená zástupkyně stěžovatele sice poradu s klientem tvrdila, žádné potvrzení, které by její konání dokládalo, však soudu nepředložila.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2022

Mgr. Eva Šonková
předsedkyně senátu